

Млади у Србији

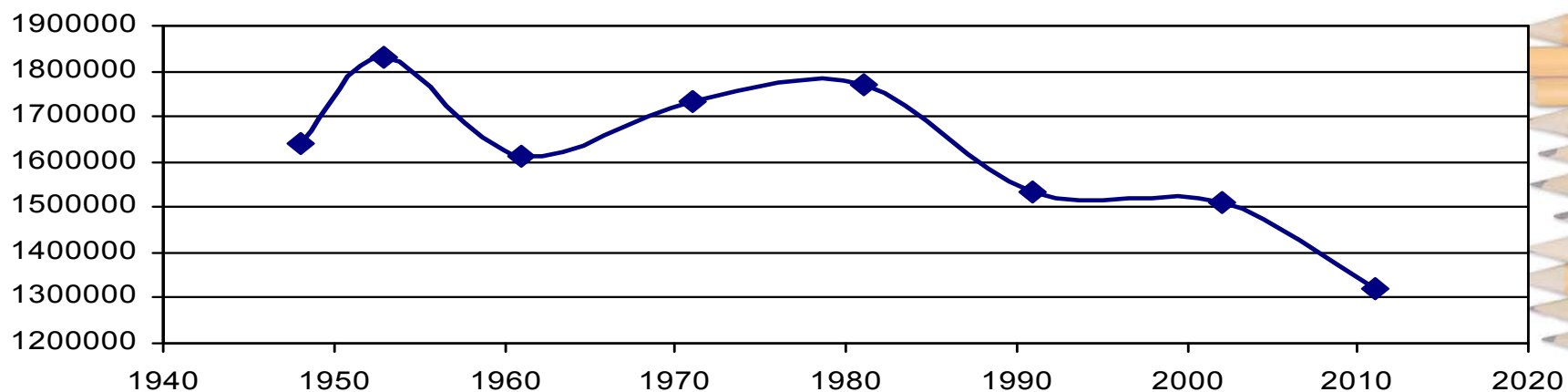
др Милка Бубало-Живковић и др Тамара Лукић
ПМФ Универзитета у Новом Саду

Методолошка објашњења

- Становништво старости од 15 до 29 година
- Демографска анализа
- Истраживање је рађено на нивоу Републике Србије, потом на нивоу НСТЈ 2 (региони), а у изузетним случајевима аутори су анализирали и ниво НСТЈ 3 и ниво општина
- Временски оквир – Пописи 2002. и 2011. године – уз извесна одступања

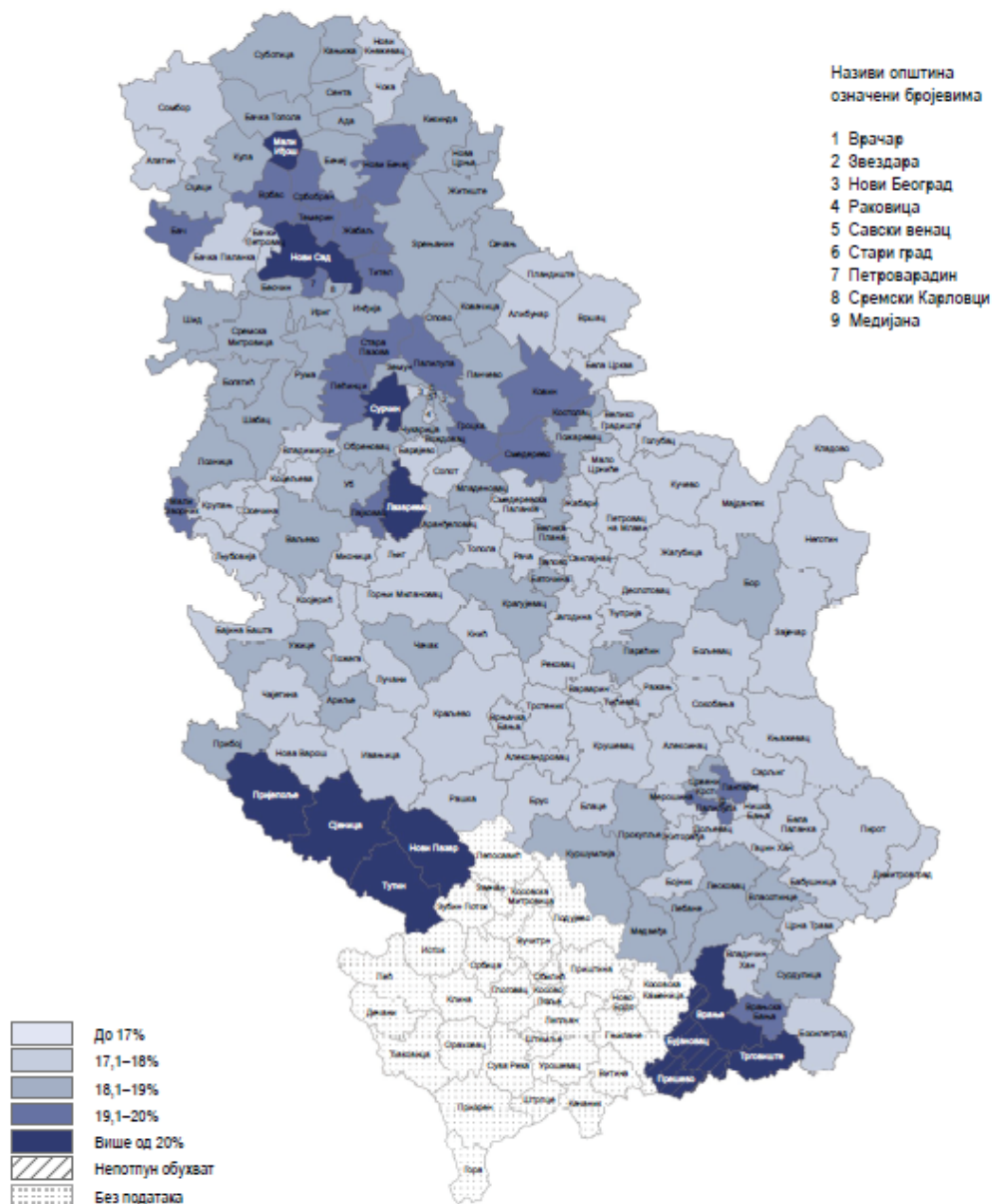
Промене броја младих у Србији

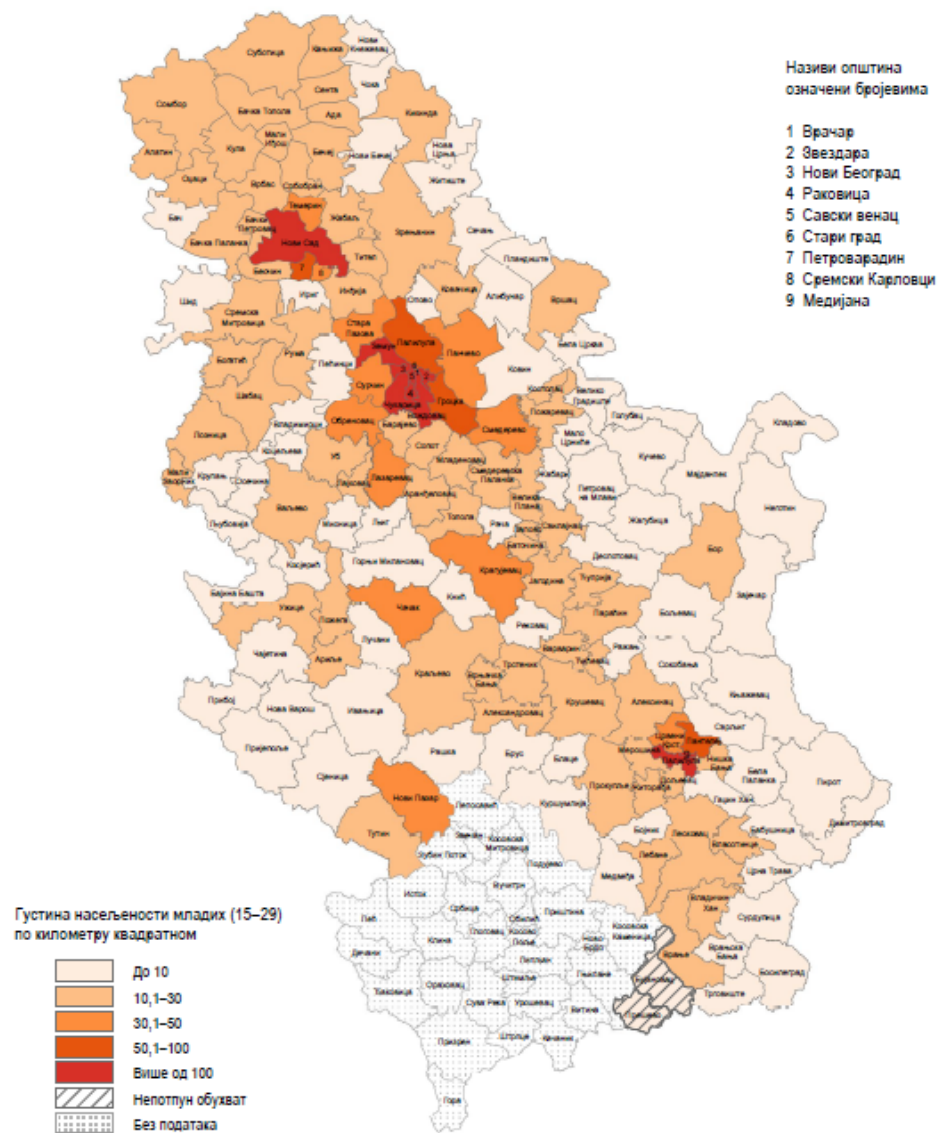
Удео младог становништва Републике Србије без АП Косово и Метохија у укупном становништву у периоду 1948–2011.

Године Пописа		1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Удео младих у укупном становништву	с	28,3	29,7	24,1	24,1	22,9	19,6	20,2	18,4
	м	28,2	30,2	24,8	24,9	23,6	20,2	21,1	19,4
	ж	28,3	29,2	23,5	23,3	22,2	19,0	19,3	17,5

Карта 1. Младо становништво Републике Србије према уделу у укупном становништву, општине/градови, Попис 2011.

Карта 2. Младо становништво Републике Србије према територијалном размештају, по општинама/градовима, Попис 2011. (ст./км²)

Број живорођених од мајки у старости од 15- 29 година
у периоду од 2002. до 2011. године

	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Република Србија	53130	56155	53894	49805	41224	45176	44724	43620	41695	38674
Град Београд	10087	9897	9555	9110	9278	8744	9049	9278	9035	8239
Војводина	14556	14565	14370	13347	11762	12395	12002	11762	11286	10427
Јужна и Источна Србија	14567	14416	14100	12013	9904	10729	10360	9904	9345	8807
Шумадија и Западна Србија	16972	17277	16505	15122	10280	13308	13313	12676	12029	11201

Специфичне стопе фертилитета 2002. и 2011. године

Попис 2002.	15-19	20-24	25-29
Република Србија	24,4	89,0	99,1
Београдска област	14,3	67,3	96,6
Војводина	24,1	87,7	102,4
Регион Западне Србије и Шумадије	29,1	115,1	120,6
Регион Источне и Јужне Србије	31,4	104,6	96,9

Попис 2011.	15-19	20-24	25-29
Република Србија	19,2	63,5	90,5
Београдска област	12,7	47,2	84,3
Војводина	19,7	60,4	90,6
Регион Западне Србије и Шумадије	20,5	74,1	97,2
Регион Источне и Јужне Србије	24,7	75,5	95,5

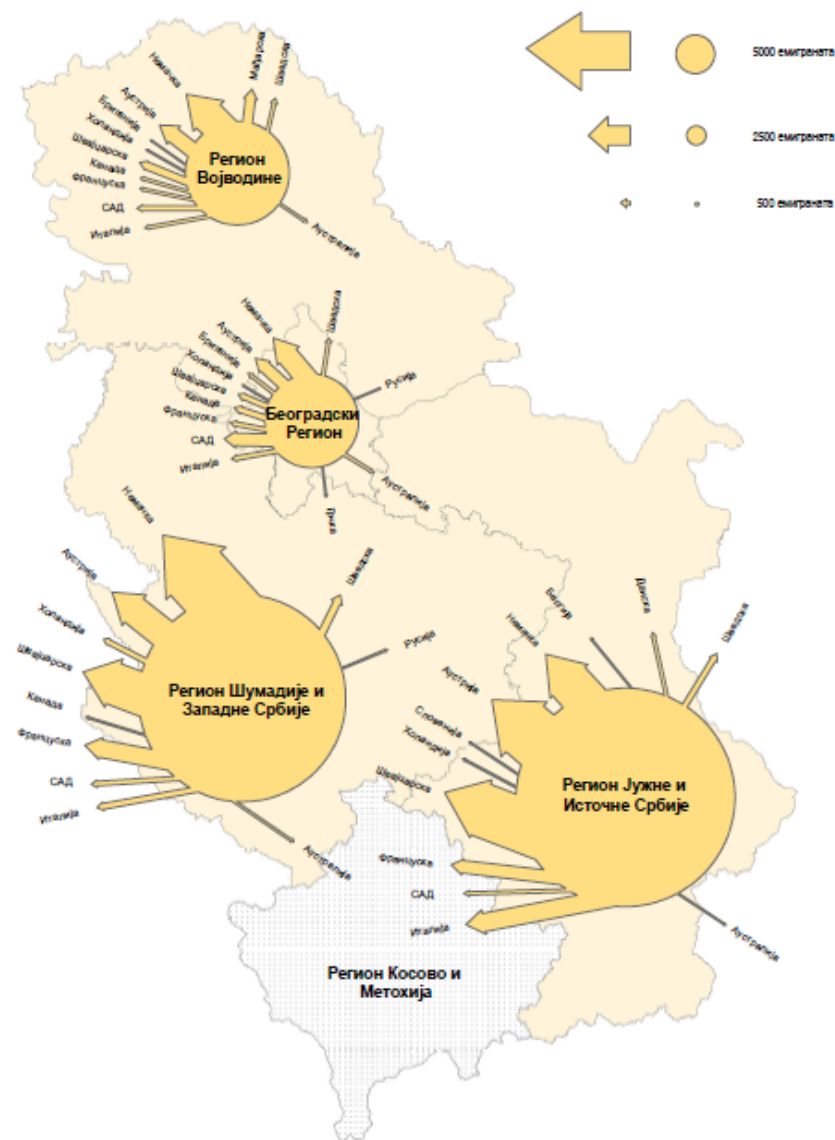
Специфичне стопе морталитета 2002. године

	Пол	Укупно	Старост		
			15-19	20-24	25-29
Република Србија	С	0,66	0,44	0,68	0,86
	М	0,93	0,58	0,99	1,22
	Ж	0,38	0,30	0,35	0,49
Београдски регион	С	0,66	0,37	0,60	0,99
	М	0,96	0,48	0,92	1,45
	Ж	0,04	0,26	0,27	0,55
Регион Војводине	С	0,71	0,49	0,82	0,81
	М	0,95	0,60	1,16	1,09
	Ж	0,46	0,39	0,46	0,52
Регион Шумадије и Западне Србије	С	0,62	0,46	0,53	0,90
	М	0,90	0,61	0,78	1,33
	Ж	0,34	0,30	0,27	0,46
Регион Јужне и Источне Србије	С	0,76	0,41	0,76	1,10
	М	1,10	0,59	1,09	1,59
	Ж	0,41	0,22	0,41	0,59

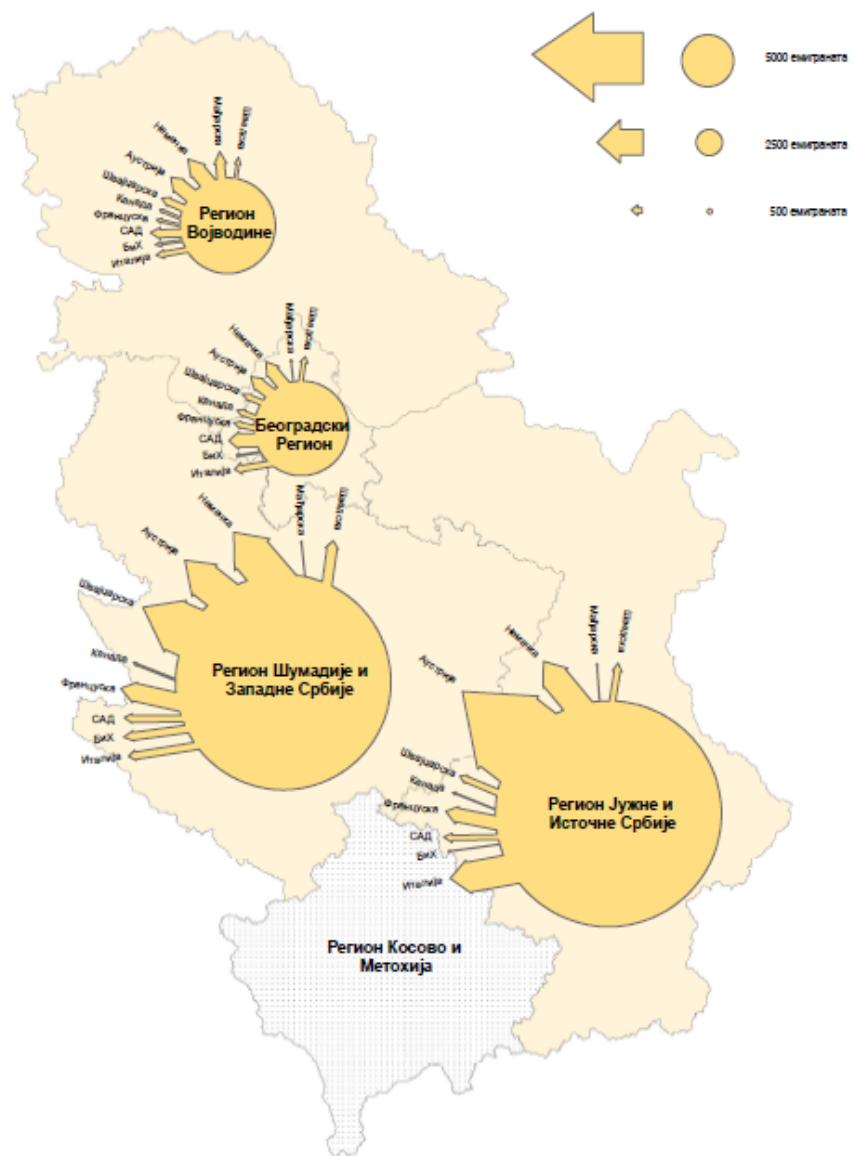
Специфичне стопе морталитета 2011. године

	Пол	Укупно	Старост		
			15-19	20-24	25-29
Република Србија	с	0,55	0,38	0,54	0,71
	м	0,76	0,49	0,76	0,98
	ж	0,34	0,26	0,31	0,43
Београдски регион	с	0,49	0,28	0,49	0,62
	м	0,70	0,44	0,67	0,92
	ж	0,27	0,12	0,31	0,34
Регион Војводине	с	0,60	0,46	0,55	0,76
	м	0,85	0,57	0,79	1,13
	ж	0,33	0,34	0,31	0,36
Регион Шумадије и Западне Србије	с	0,52	0,38	0,54	0,63
	м	0,69	0,48	0,80	0,78
	ж	0,34	0,28	0,28	0,47
Регион Јужне и Источне Србије	с	0,61	0,38	0,57	0,86
	м	0,79	0,47	0,77	1,12
	ж	0,41	0,28	0,35	0,59

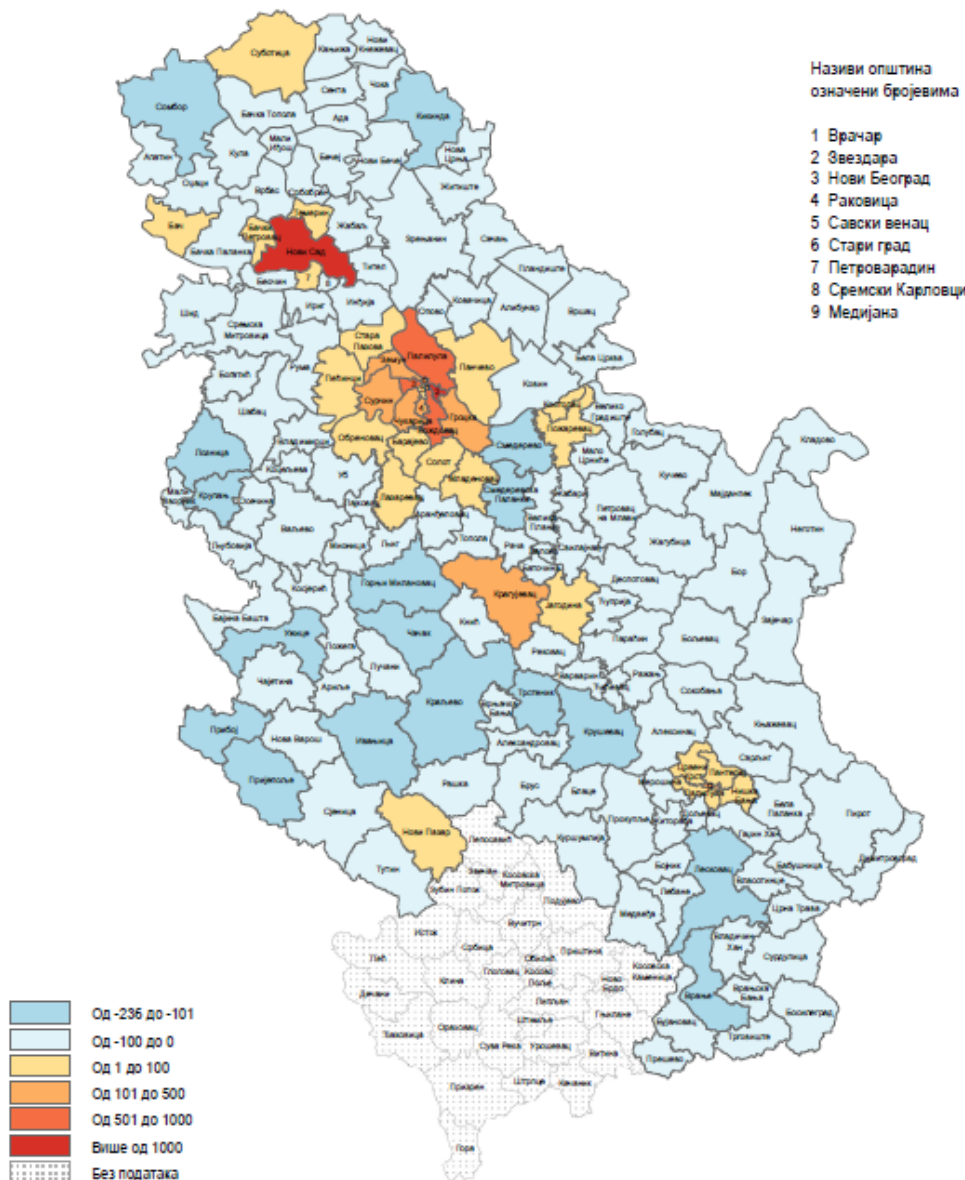
Карта 3. Млади емигранти према подручју из којег су отишли и држави емиграције, Попис 2002.

Карта 4. Млади емигранти према подручју из којег су отишли и држави емиграције, Попис 2011.

Карта 5. Унутрашње миграције младог становништва, 2012.

Полно-старосна структура младог становништва

- Према Попису 2002. године мушкарци чинили 50,8% од укупног броја младе популације
- Према Попису 2011. године мушкарци чинили 51,2%.
- Према Попису 2002. године највише младог становништва је било у старосној групи 20-24 године
- Према Попису 2011. године најбројније младо становништво је у старосној групи 25-29 година

Раст/пад броја младог становништва по кохортама
у региону Источне и Јужне Србије у периоду од 2002. до 2011. године

		Укупно	15-19	20-24	25-29
Београдски регион	у	-5,7	-16,7	-12,6	11,2
	м	-5,5	-16,2	-12,4	11,7
	ж	-5,8	-17,1	-12,8	10,7
Регион Војводине	у	-12,7	-20,3	-14,9	-2,7
	м	-12,1	-19,7	-14,8	-1,5
	ж	-13,3	-20,9	-15,1	-3,9
Регион Западне Србије и Шумадије	у	-13,9	-19,0	-13,0	-9,7
	м	-12,6	-18,7	-12,1	-6,9
	ж	-15,3	-19,2	14,0	-12,6
Регион Источне и Јужне Србије	у	-17,5	-19,1	-16,3	-17,0
	м	-16,5	-18,0	-16,1	-15,6
	ж	-18,4	-20,3	-16,6	-18,4

АКТИВНОСТ

- 44,4% младог становништва је радно активно
- Сваки трећи млади радно активан је незапослен
- У односу на републички просек, највише младих радно активних је у Региону Војводине
- $\frac{3}{4}$ неактивног младог становништва чине ученици и студенти
- Највише ученика и студената у Региону Шумадије и Западне Србије, најмање их је у Региону Јужне и Источне Србије
- Међу ученицима и студентима је више женског становништва

Делатност

- Сваки пети (20,0%) радно активан млади човек у Србији се бави или трговином на велико и мало или пак поправком моторних возила и мотоцикала.
- Сваки шести (17,3%) је ангажован у прерађивачкој индустрији.
- Више од три петине (64,4%) младих Србије бави се привредним делатностима.
- У секундарном сектору ради више од 2/5 младих свих региона Србије, осим што је у Београдском региону највише младих ангажовано у терцијарном сектору (63,8%)
- Изузев Региона Јужне и Источне Србије, младе жене су бројније у непривредним делатностима.

Образовање

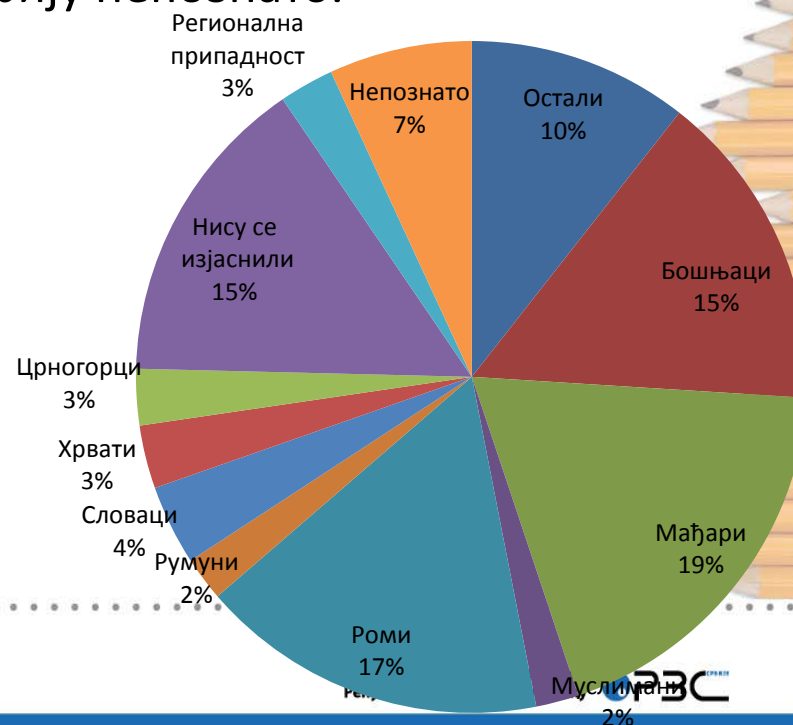
- Међу младима Србије доминирају свршени средњошколци (56,6%).
- Све остале категорије бележе пад удела у укупном броју младих, осим категорије стеченог вишег и високог образовања.
- Према резултатима пописа становништва 2011. године, Регион Јужне и Источне Србије, имао највеће уделе младих који су без школске спреме (1,5%), који имају непотпуно основно образовање (2,5%), али су они у односу на претходни попис становништва смањени.
- Београдски регион је у поређењу са другим регионима има највеће уделе младих са стеченим средњим, вишим и високим образовањем.

Етничка структура

- Током протекле деценије, увећање броја младих припадника етничких група бележе: Горанци (48%), Роми (29,3%), Немци (10,8%), Руси (8,1%), Муслимани (2,1%).
- Поред тога увећан је и број оних који се изјашњавају по територијалној припадности (97,2%), и оних који се нису изјаснили (30,8%), и они који су мали по броју, па их сврставају у категорију остали или пак они који спадају у категорију непознато.
- Према типу насеља, на Републичком нивоу, млади Срби све више насељавају градска од осталих насеља. У осталим насељима најчешће живе млади Власи, Румуни, Русини и Словаци.

Удели већи од 2% етничких група младих у несрпском живљу Републике Србије, према Пезултатима пописа

становништва 2011.

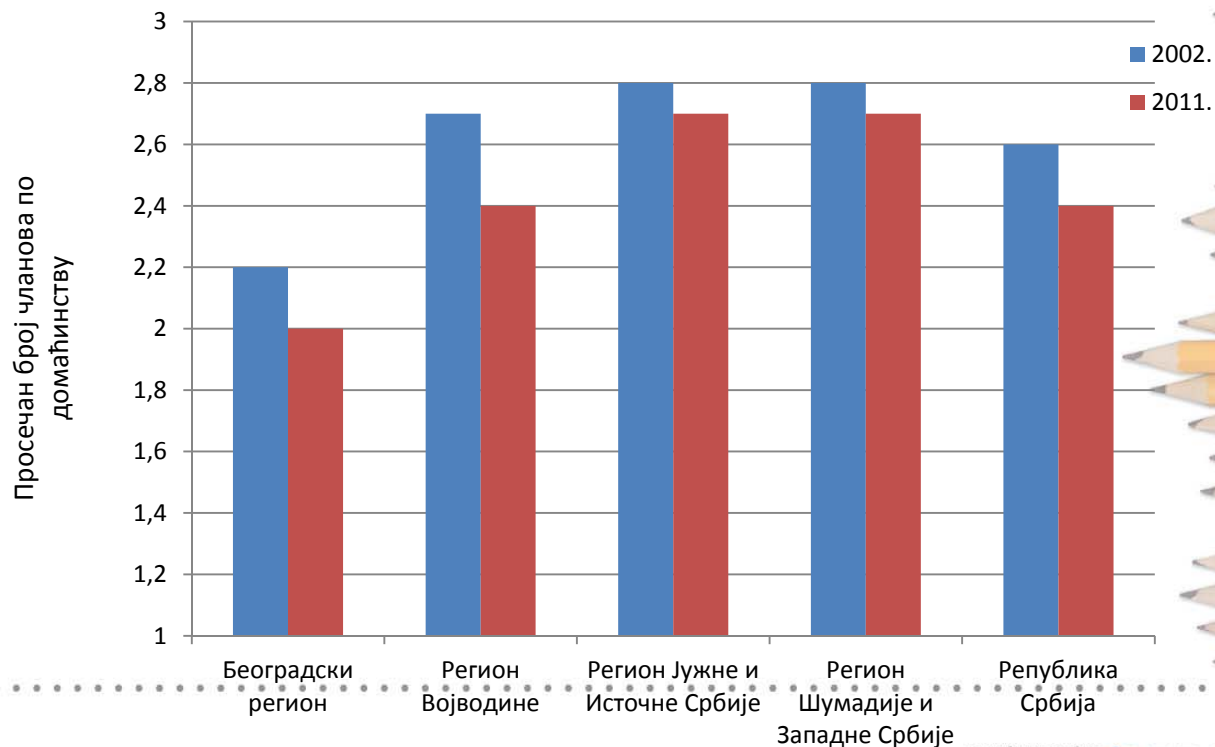

Држављанство

- Смањење и апсолутног и релативног броја младих који имају само држављанство Републике Србије уочено је Београдском региону.
- Од 2002. до 2011. године, како у Републици Србији, тако и у свим њеним регионима, апсолутан број младих са двојним држављанством је више него удвостручен.
- Апсолутни и релативни бројеви везани за младе са страним држављанством су од 2002. године до 2011. године преполовљени.

Домаћинства

- Више од половине (52,4%) свих младих домаћина користе стан у свом власништву (48,6%) у Београдском региону, 60,2% у Региону Шумадије и Западне Србије.
- Више од петине (23,6%) домаћинстава у којима је „носилац“ млади човек живе као подстанари.

Закључак

- Демографски проблеми свих контингената, али проблемима деце и младих треба постветити посебну пажњу
- Земља у транзицији – демографске одлике младих које су сличне са развијеним државама
- Одговор младих на све кризе у земљи - емиграција
- Економски, политички, културни проблеми, криза идентитета - демографски, социолошки и психолошки проблем овог контингента
- Решења?